

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

سوالات متن فصل یازدهم - درس ۲

۱- نتیجه شکل گیری نهاد حکومت در جامعه چیست؟

روابط متقابلی بین مردم و حکومت پدید می آید .

-۲- منظور از واژه‌ی "شهروندی" چیست؟

واژه‌ی شهروندی به روابط متقابل مردم و حکومت اشاره دارد . شهروندی ارتباطی است که افراد را به یک حکومت مشخص پیوند می دهد و در نتیجه برای فرد و حکومت حقوق و تکالیفی ایجاد می شود .

-۳- منظور از حقوق شهروندان چیست ؟

وظایف و تکالیف حکومت نسبت به مردم .

-۴- حقوق و تکالیف شهروندی در کجا مشخص شده است ؟

قوانين هر کشور به ویژه قانون اساسی آن ، حقوق و تکالیف شهروندی را معین می کند .

-۵- آیا حقوق و تکالیف شهروندی کشورها یکسان است؟ چرا؟

خیر - زیرا حقوق و تکالیف شهروندی هر کشور متناسب با قوانین آن کشور است و قوانین کشورها نیز با یکدیگر متفاوت است .

ما درس

- حقوق شهروندی طیف وسیعی از کدام حقوق‌ها را شامل می شود؟

انواع حقوق سیاسی ، اجتماعی ، فرهنگی ، اقتصادی ...

۷- چند مورد از انواع حقوق شهروندی بر پایه‌ی قانون اساسی جمهوری اسلامی کدامند ؟

الف) حق برخورداری از عدالت قانونی

ب) حق برخورداری از عدالت قضایی

ج) حق برخورداری از رفاه و تأمین اجتماعی

د) حق مشارکت سیاسی ه (حقوق فرهنگی

-۸- عدالت قانونی یعنی چه؟ و اجرای آن چه نتیجه و فوایدی دارد؟

عدالت قانونی یعنی این که حکومت در وضع قوانین ، اجرای قوانین و نظارت بر اجرای قوانین بین شهروندان تبعیضی قائل نشود . برقراری عدالت قانونی ، از پایمال شدن حقوق انسان ها و بهره کشی ظالمانه ای عده ای از عده ای دیگر جلوگیری می کند .

-۹- طبق فرمایش پیامبر رعایت نکردن کدام یک از حقوق شهروندی باعث نابودی امت های پیشین شده بود؟

حق برخورداری از عدالت قانونی . ، زیرا وقتی اشراف آنها جرمی مرتکب می شدند آنها را از مجازات معاف می کردند ، اما وقتی زبردستان آنها همان جرم را مرتکب می شدند آنها را به شدت مجازات می کردند .

-۱۰- منظور از حق برخورداری از عدالت قضایی چیست؟

شهروندان حق دادخواهی دارند و هر کس می تواند به این منظور به دادگاه های صالح مراجعه کند .
شهروندان حق دارند در همه ای دادگاه ها برای خود و کیل مدافعان انتخاب کنند .

-۱۱- حق برخورداری از رفاه و تأمین اجتماعی را توضیح دهید؟

هر شهروند حق دارد به آموزش و پرورش ، مرکز فرهنگی و ورزشی ، آتش نشانی ، پلیس و نظایر آن دسترسی آسان داشته باشد . شهروندان حق دارند در محیطی پاک و سالم و بدون آلودگی زندگی کنند و از خدمات و امکانات بهداشتی و درمانی مناسب به بهترین وجه برخوردار شوند .

-۱۲- شهروندان در چه مواردی حق دارند از تأمین اجتماعی برخوردار شوند؟

بیکاری ، معلولیت ، پیری ، بازنشستگی ، بی سرپرستی ، از کار افتادگی ، حوادث .

۱۳- حکومت در زمینه رفاه و تأمین اجتماعی چه وظیفه‌ای دارد؟

حکومت باید با برنامه ریزی مناسب، زمینه را برای رفع فقر و محرومیت و ایجاد شرایط مناسب زندگی فراهم کند.

۱۴- مشارکت سیاسی یعنی چه؟

یعنی این که هر شهروند بتواند در امور سیاسی جامعه دخالت کند و در سرنوشت کشور خود نقش داشته باشد.

۱۵- مشارکت سیاسی مردم از چه راه‌هایی صورت می‌گیرد؟

الف) شرکت در انتخابات

ب) عضویت و همکاری در احزاب و انجمن‌های سیاسی

ج) شرکت در راه پیمایی‌ها و تظاهرات

۱۶- طبق قانون اساسی مردم چه کسانی را به طور مستقیم و چه کسانی را به طور غیر مستقیم انتخاب می‌کنند؟

مستقیم: رئیس جمهور (رئیس قوه مجریه)، نماینده‌گان مجلس شورای اسلامی و یا اعضای شورای شهر و روستا.

غیر مستقیم: برای مثال در انتخاب رهبری، مردم اعضای مجلس خبرگان رهبری را انتخاب می‌کنند و به آنها رأی می‌دهند. سپس اعضای مجلس خبرگان که نماینده‌گان مردم هستند، رهبر را انتخاب می‌کنند.

۱۷- چندمورد از حقوق فرهنگی که در قانون اساسی مورد تأکید قرار گرفته کدامند؟

۱- حمایت از تشکیل خانواده و پاسداری از روابط خانوادگی،

۲- حمایت از تعلیم و تربیت شایسته،

۳- آزاد بودن استفاده از زبان های قومی و محلی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی .

۱۷- مهم ترین تکالیف شهروندی چیست ؟

- الف) رعایت قانون و مقررات
  - ب) همکاری با دولت
  - ج) پرداخت مالیات و عوارض
  - د) دفاع از کشور
- ۵- (تجاوز نکردن به منافع عمومی و حقوق دیگران
- و) امر به معروف و نهی از منکر

۱۸- نادیده گرفتن قانون یا سرپیچی از آن چه اثراتی دارد ؟

موجب اختلال و هرج و مرج در جامعه می شود .

۱۹- چه موقع قانون جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا می کند ؟

قانون وقتی جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا می کند که همه افراد ، اعم از کارگزاران و مسئولان و مردم، آن را رعایت کنند و به آن پایبند باشند .

۲۰- برنامه ها و اقدامات عمرانی ، اقتصادی و اجتماعی حکومت ها چه زمانی ثمر می دهد و به هدف می رسد ؟ زمانی که شهروندان نسبت به پیشرفت کشور دلسویز و حساس باشند و با دولت مشارکت و همکاری کنند .

۲۱- سخن رهبر در نوروز ۹۴ درباره همکاری مردم و دولت را بیان کنید ؟

دولت کارگزار ملت است و ملت کارفرمای دولت است . هرچه بین ملت و دولت صمیمیت بیشتر و همدلی بیشتری باشد ، کارها بهتر پیش خواهد رفت .

۲۲- مالیات چیست؟

مبلغی است که شهروندان بر اساس قانون و به صورت بلا عوض به دولت پرداخت می کنند تا صرف هزینه های عمومی کشور شود .

۲۳- عوارض چیست؟ باذکر مثال توضیح دهید .

مبلغی است که شهروندان در مقابل دریافت خدمتی از دستگاه های اداری و دولتی ، به آنها می پردازند . برای مثال ، پولی که بابت امتیاز کنتور آب و برق ، صدور گواهینامه ای رانندگی ، عبور از بزرگراه ها یا وارد کردن کالا به کشور و مانند آن پرداخت می شود .

۲۴- هدف از تشکیل نیروهای نظامی و انتظامی چیست؟

تأمین امنیت کشور و حراست از مرزها و حفظ تمامیت ارضی .

۲۵- عضویت در سازمان بسیج و انجام خدمت سربازی توسط پسران با چه هدفی انجام میگیرد؟
حفظ آمادگی دفاعی و ادائی تکلیف دفاع از کشور توسط شهروندان .

۲۶- قانون اساسی (اصل چهلم) در رابطه با تجاوز نکردن به منافع عمومی و حقوق دیگران چه می گوید ؟

www.my-dars.ir

هیچ کس نمی تواند اعمال حق خویش را وسیله ای اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد . به عبارت دیگر ، شهروندان مجاز نیستند برای استفاده از حقوق خود به منافع عمومی زیان برس انند و حقوق دیگران را ضایع کنند .

۲۷- نمونه هایی از تجاوز نکردن به منافع عمومی و حقوق دیگران را بیان نمائید .

الف) همه افراد حق انتخاب شغل دلخواه و کسب درآمد دارند اما فرض کنید فردی بخواهد در شهر و در حیاط خانه خود دامداری ایجاد کند و دام پرورش دهد، از آنجا که این کار موجب آلودگی و ضرر رسیدن به بهداشت و سلامت ساکنان محله میشود و البته قانون نیز چنین اجازه‌های را به وی نمیدهد، آن فرد مجاز به این کار نیست.

ب) همه افراد، مالک اتومبیل خود هستند و حق دارند در جاده‌ها رانندگی کنند اما نباید با سرعت غیر مجاز حرکت کنند؛

۲۸- قانون اساسی (اصل هشتم) درباره‌ی امریبه معروف و نهی از منکر چه می‌گوید؟

در جمهوری اسلامی ایران دعوت به خیر ، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه‌ای همگانی و متقابل بر عهده‌ی مردم نسبت به یکدیگر ، دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به دولت . شرایط و حدود و کیفیت آن را قانون معین می‌کند .

-** قوانین هر کشور به ویژه ..... آن ، حقوق و تکالیف شهر وندی را معین می‌کند .
قانون اساسی)

-* در انتخابات مردم ممکن است ..... یا ..... باشند . **(انتخاب کننده - انتخاب شونده)**

-* بخشی از درآمدهای دولت از راه ..... و ..... تأمین می‌شود . **(مالیات - عوارض)**

-* دفاع از کشور در مقابل دشمنان در زمان صلح و جنگ تکلیف همه‌ی ..... است . **(شهر وندان)**